

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Fet kommune
postmottak@fet.kommune.no

Deres ref.
2016/1179-19/ÅSHE

Vår ref.
17/3061

Dato
24.05.2017

Klage fra Fet kommune over Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i Øst politidistrikts lokale struktur

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 8. mars 2017 fra Fet kommune. Videre vises det til Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i politidistriktets lokale struktur i forhold til Fet kommune:

«Sammenslåing av lensmannsdistriktene Aurskog-Høland, Sørum, del av Fet og Rælingen lensmannsdistrikt (del som omfatter Fet kommune) og del av Marker og Rømskog lensmannsdistrikt (del som omfatter Rømskog kommune), til Aurskog-Høland lensmannsdistrikt.

Lensmannsdistriktet har følgende tjenestested og administrasjonssted: Aurskog-Høland lensmannskontor (Bjørkelangen).

Lensmannsdistriktet vil ivareta politimessige og sivilrettslige gjøremål for kommunene Fet, Aurskog-Høland, Sørum, og Rømskog.»

Politidirektoratet har i brev av 24. mars 2017 oversendt klagen fra Fet kommune til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Fet kommune og Øst politidistrikt. I direktoratets oversendelse er det opplyst at klagen fra Fet kommune er blitt forelagt for berørte kommuner, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 5 annet ledd.

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4A
0484 Oslo

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Saksbehandler
Jan Inge Helgheim
22 24 55 91
jan-inge.helgheim@jd.dep.no

1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), ble godkjent i statsråd 6. mars 2015 og oversendt Stortinget for behandling. Proposisjonen ble vedtatt, med noen endringer, 10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordnede målet med nærpolitireformen er blant annet i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

«Målet med reformen er et nærpoliti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpoliti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i henhold til dette gitt Politidirektoratet fullmakt til å fastsette politidistriktenes inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikter, og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer og politistasjoner.

Som en del av nærpolitireformen har politimesterene utredet og foreslått endringer i politidistriktenes lokale struktur, med sikte på å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpoliti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Politimesterenes forslag er basert på forutgående involvering av kommuner og politiets tjenestemannsorganisasjoner lokalt, samt nasjonale diskusjoner underveis i politidirektørens nasjonale ledergruppe (NLG).

Politimesterenes tilrådninger ble oversendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet har deretter 13. januar 2017 besluttet ny lokal organisering av norsk politi.

Politidirektoratets avgjørelser om endringer i inndelingen i lensmanns- og politistasjonsdistrikter og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer eller politistasjoner kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet av kommuner som berøres av endringen, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

2. Anførsler fra kommunen

I brev av 8. mars 2017 fra Fet kommune er det vist til formannskapetets vedtak datert 6. mars 2017, jf. høringssvaret datert 21. november 2016:

1. *Fet kommune forholder seg til den foreslåtte forebyggende satsingen, med politikontakt i hver kommune og fleksible tjenester og vedtar høringsuttalelsen fra Samarbeidsrådet for Nedre Romerike.*

2. *Fet kommune avviser at Fet skal tilhøre politistasjon/lensmannskontor på Bjørkelangen, begrunnet ut fra geografisk og tidsmessig avstand, befolkningens bevegelsesmønster og ungdommenes valg av videregående skoletilbud og fritidsaktiviteter. Både befolkningsmessig og geografisk ser vi det som naturlig å tilhøre politistasjonen i Skedsmo.*
3. *Fet kommune ønsker at Øst Politidistrikt gjennomfører en evaluering 2 år etter at reformen vedtas. Kommunene må involveres i denne evalueringen. Evalueringen må gjerne gjennomføres som et FOU-prosjekt.*

Fet kommune vil i tillegg vektlegge følgende:

«Fet kommune er kritisk til at Fet skal tilhøre politistasjon / lensmannskontor på Bjørkelangen, begrunnet ut fra geografisk og tidsmessig avstand, befolkningens bevegelsesmønster og ungdommenes valg av videregående skoletilbud og fritidsaktiviteter.

60 % av ungdommene i Fet går i videregående skoler i Skedsmo, Lørenskog og Rælingen, 13% går på videregående skoler i Aurskog-Høland og 17% på Sørumsand. Tallene er hentet fra fordeling av inntak til videregående skole i 2016. Vi er også kjent med at de fleste ungdommene i Fet søker mot Skedsmo i fritida. Dette tilsier at mye av det forebyggende arbeidet ovenfor ungdommene fra Fet vil måtte foregå i Skedsmo politistasjonsdistrikt.

Innbyggerundersøkelsen i 2015 viser at tyngdepunktet av befolkningen orienterer seg mot Skedsmo og Oslo når det gjelder arbeid og handlevaner.»

3. Anførsler fra berørte kommuner

Berørte kommuner har blitt forelagt klagen i henhold til forskriften § 5 annet ledd. Politidirektoratet opplyser at fire av 38 kommuner i Øst politidistrikt har kommet med synspunkter på klagen fra Fet kommune. Dette er henholdsvis Aurskog-Høland, Skedsmo, Oppegård og Ski kommuner.

Aurskog-Høland kommune:

«Aurskog-Høland kommune vil vise til at formannskapet i møte 21. november 2016 sluttet seg til politimesterens forslag til lokale strukturer i den nye politireformen.

Aurskog-Høland kommune uttalte at lokaliseringen av en politienhet på Bjørkelangen er velbegrunnet og hensiktsmessig ut fra hensynene til rask responstid og nærhet til grensen mot Sverige.

Aurskog-Høland kommune vil fremholde at eventuelle endringer i den foreslåtte lensmanns- og politistasjonsstrukturen kan bidra til å redusere styrke og robusthet til de nye enhetene som skal bygges opp. Konsekvensene kan bli at intensjonene i politireformen blir svekket.»

Skedsmo kommune:

«Administrativ ledelse i Skedsmo ser det som naturlig at politireformen ses i sammenheng med kommunereformen, der det nå foreligger en avtale mellom Høyre, FrP og Venstre om at kommunene Skedsmo, Fet og Sørum skal slås sammen til en kommune med virkning fra 01.01.2020.»

Oppegård kommune:

«Oppegård kommune forventer at ressursene i Øst politidistrikt blir riktig fordelt i forhold til behovene, og at det er tilsvarende tjenestestedstruktur i hele distriktet. I Follo ble mindre tjenestesteder avvirket for flere år siden. Oppegård kommune forventer at nærpolitireformen medfører økt ressurstilgang og styrking av politiarbeidet i Oppegård, samt at det etableres en geografisk driftsenhet (GDE) i Follo (Ski). Evt. opprettholdelse av mindre tjenestesteder må ikke gjøres på bekostning av disse hensynene.»

Ski kommune har tilsvarende uttalelse som Oppegård kommune.

4. Politidirektoratets vurdering

Politidirektoratet har i brev av 24. mars 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet redegjort for vurderingsgrunnlaget og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sin tidligere avgjørelse i forhold til Fet kommune.

Gjennom målene i nærpolitireformen skal politiet i mye større grad oppsøke publikum der de er og levere tjenester med høyere kvalitet enn tidligere. Det være seg politioperative tjenester, etterforskning og ikke minst i det forebyggende arbeidet. Publikum skal få den hjelp og bistand politiet kan gi, når de trenger det.

Målsetningen er og har hele tiden vært at innbyggerne i Fet kommune minst skal få et like godt totalt tjenestetilbud som tidligere. Endringen i strukturen medfører at Fet og Rælingen lensmannskontor som organisatorisk enhet avvikles og at det blir Aurskog-Høland lensmannsdistrikt som overtar ansvaret for det totale tjenestetilbudet til publikum.

Politidirektoratet har vist til at avgjørelsen av 13. januar 2017 om endringer i lensmannsdistriktene i Øst politidistrikt, er basert på politifaglige vurderinger og en lokal prosess med involvering av kommuner og fagforeninger. Videre er det vist til at direktoratet har vurdert innspillene og synspunktene som har fremkommet, både i klagen fra Fet kommune, og politimesterens synspunkter i brev av 12. mars 2017. Politimesteren har beskrevet hvordan politiets tjenester skal ivaretas i Fet kommune når lensmannskontoret sammenslås, og Politidirektoratet har etter dette lagt til grunn at politimesteren har gjort gode politifaglige vurderinger i tråd med nærpolitireformens målsettinger.

Berørte kommuner er forelagt klagen fra Fet kommune, og Politidirektoratet har vurdert innspillene fra Aurskog-Høland kommune, Skedsmo kommune, Oppegård kommune og Ski kommune. Etter direktoratets vurdering fremkommer det ikke opplysninger i tilbakemeldingene fra disse kommunene som tilsier en endret vurdering.

Politidirektoratet har etter dette konkludert med at det ikke foreligger nye opplysninger som gir grunnlag for å fravike de vurderinger som ligger til grunn for tilrådingen fra politimesteren i Øst politidistrikt om endringer i den lokale strukturen.

5. Justis- og beredskapsdepartementets vurdering og avgjørelse

Klagen er fremsatt i henhold til forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Av forskriften § 1 fremgår at kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur kan påklage denne til Justis- og beredskapsdepartementet. Videre fremgår det av forskriften at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffe ny avgjørelse eller oppheve direktoratets avgjørelse helt eller delvis og sende saken tilbake til direktoratet til ny behandling, jf. forskriften § 6 første ledd. For øvrig gjelder forvaltningsloven kapittel II og III og alminnelige regler om god forvaltningsskikk for departementets klagebehandling, jf. forskriften § 7.

Politidirektoratet har i sin oversendelse til departementet redegjort for den forutgående prosessen for dette i Øst politidistrikt. Det fremkommer her at politimesteren har gjennomført en omfattende prosess for å involvere kommuner, ansatte, organisasjoner og vernetjenesten i arbeidet med å få et godt beslutningsgrunnlag.

Det har vært avholdt en rekke møter med kommunene og alle kommunene ble invitert til å delta i styringsgruppen. Mandat for styringsgruppen ble vedtatt 19. august 2016 og det ble avholdt møter i styringsgruppen annenhver uke i perioden medio august til ultimo september 2016. Det ble gjennomført en høringskonferanse 4. november 2016, hvor kommuner og fagforeninger var invitert. Forut for utsendelse av forslaget om lokal struktur, samt i høringsperioden, gjennomførte politimester og prosjektleder en rekke informasjonsmøter i kommunene.

Fet kommune viser til at 60 % av ungdommene i Fet går i videregående skoler i Skedsmo, Lørenskog og Rælingen, 13% går på videregående skoler i Aurskog-Høland og 17% på Sørumsand. Dessuten at de fleste ungdommene i Fet søker mot Skedsmo i fritiden. Politimesteren i Øst politidistrikt har vurdert dette og opplyser at det forebyggende arbeidet mot de ungdommene som går på skole i Lørenskog, Rælingen, Skedsmo, Sørumsand og Aurskog-Høland også i dag utføres av forebyggere ved Lørenskog lensmannskontor, Lillestrøm politistasjon, Sørumsand lensmannskontor og Aurskog-Høland lensmannskontor.

Politimesteren opplyser at denne tjenesten ikke vil endres selv om Fet og Rælingen lensmannskontor blir lagt ned som organisatorisk enhet. Den vil heller ikke bli endret

enten Fet kommune blir lagt under Aurskog-Høland eller Skedsmo. Departementet legger derfor til grunn at arbeidet vil foregå på samme måte etter den foreslåtte sammenslåingen. Den eneste forskjellen er at den forebyggende tjenesten i politiet har sitt kontor/oppmøteplass på Bjørkelangen istedenfor i Fetsund.

Politimesterens forslag til ny inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikt i Øst politidistrikt forsøker å balansere oppgaver, kvalitet og lokal tilstedeværelse gjennom en mer effektiv ressursutnyttelse. Forslaget medfører noe størrelsesmessig variasjon mellom de ulike lensmanns- og politistasjonsdistriktene, men de minste enhetene er likevel vurdert til å være dimensjonert og lokalisert slik at tjenestetilbudet til publikum vil kunne bli minst like godt som i dagens organisering.

Departementet mener at det ved etablering av større tjenesteenheter vil legge til rette for mer hensiktsmessig polititjeneste gjennom blant annet omdisponering av ressurser til operativ tjeneste. Dette vil økt patruljevirkosomhet og kunne gi kortere responstid. Som beskrevet i høringsnotatet og tilrådingen fra politimesteren, vil Øst politidistrikt gjøre en markant innsats i det forebyggende arbeidet, både i form av ressurser og kvalitet.

Departementet har merket seg at Fet kommune mener at det for de aller fleste av innbyggerne i Fet vil politiets publikumsrettede tjenester, som f.eks. pass, være lettere tilgjengelig ved Lillestrøm politistasjon enn ved lensmannskontoret på Bjørkelangen. Dette har vi forståelse for. Vi vil derfor understreke at som borgere er vi ikke bundet til særskilte lensmannskontor, men står fritt til å henvende oss til den politistasjon eller lensmannskontor vi ønsker.

Departementet vil for øvrig bemerke at politikontakten i den nye politistrukturen vil få en sentral rolle i samspillet mellom driftsenheten, tjenestestedet og kommunen. Departementet mener at politikontakten, som vil være etablert innen 15. juni 2017 i samtlige kommuner, på en god måte vil bidra til at politiet jobber tettere og mer strukturert sammen med hver kommune, herunder opparbeide seg god lokalkunnskap om kommunen.

Departementet finner, etter en samlet gjennomgang og vurdering av de opplysninger som er lagt frem i saken, ikke grunnlag for å omgjøre Politidirektoratets vedtak om ny tjenestestedsstruktur for Fet kommune i Øst politidistrikt. Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 opprettholdes.

Klagen tas ikke til følge.

Justis- og beredskapsdepartementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 annet ledd.

En kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til orientering.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur